

[Poul Schlüter.]

samfundsforhold nødvendiggør, er, så vidt jeg kan se, udeblevet. Vi fik ingen virkelig forvaltningsreform ved overgangen fra enevælde til folkestyre, og den hører stadig fremtiden til. Savner vi ikke fra regeringens side ganske en principplan for forvaltningens fremtidige udvikling?

Vi er nu gået i gang med langsigtet investeringsplanlægning, men har ministeren klare tanker om en administrationsplanlægning? Dybtgående administrative reformer er efter min opfattelse bydende nødvendige, hvis ikke alt i det offentlige liv skal forblive håbløst distanceret af den øvrige samfundsudvikling. Det er mit indtryk — desværre — at den hidtidige rationalisering mere har været en kontorrationalisering end en strukturrationalisering. Småtingene i stedet for hovedsagen.

I de nærmeste år vil vi formentlig gennemføre en sammenlægning af både kommuner og amter. Jeg vil gerne spørge ministeren, om regeringen har taget fat på en grundig analyse af de åbenbare muligheder, dette giver for en ny administrativ struktur. Det, der tæller, er klare tanker om målsætningen. Jeg tvivler på, at økonomiministeren og hans hjælpeorganer tilstrækkelig grundigt er gået i gang med at fastlægge rationelle hovedprincipper for en forvaltningsreform. Har man overvejet systematisk, om vi har en hensigtsmæssig sagsfordeling mellem ministerierne og de forskellige administrationsområder? Er den nuværende arbejdsdeling mellem departementer, direktorater og andre institutioner alene begrundet i den nedarvede tradition? Har ministeren taget stilling til de omfattende forslag, som indeholdtes i de mange betænkninger fra administrationsudvalget af 1960? Når disse betænkninger at blive forældede, inden der er taget politisk standpunkt til dem i regeringen?

Administrationsudvalgets generelle anbefaling var, at man burde indskrænke ministrenes og dermed departementernes forvaltningsmæssige opgaver, således at departementerne koncentreredes til at være sekretariater for ministrene, medens den egentlige sagsbehandling blev henlagt til selvstændige direktorater. Har regeringen taget stilling til disse muligheder, eller er betænkningerne blot lagt i arkivet? Har man — og igen

systematisk og ikke blot på detailområder — undersøgt, om en dekoncentration kan gennemføres, således at man ved administrativ beslutning eller ved lov delegerer centraladministrationens beføjelser til underordnede myndigheder?

Det er mit indtryk, at store muligheder for en enklere og billigere administration ad denne vej hidtil er forspildt. Mon ikke man i tusindvis af tilfælde uden fare for forvaltningens konsekvens kunne lade underordnede myndigheder træffe afgørende beslutning i de enkelte sager? Det gamle hørings- og indstillingssystem er vist forældet og har givet en alt for langsom afgørelsesmåde, helt ude af takt med det tempo og den rytme, som er typisk i det øvrige samfund. En hurtigere sagsbehandling ville være en fordel.

På visse forvaltningsområder vil den moderne EDB-teknik muliggøre en centralisering af den administration, som nu foregår lokalt. Administrationen vil kunne blive billigere og mere effektiv. Til gengæld er decentralisering og henlægning til kommunerne eller amterne en mulighed på andre felter. Men her er tale om ting, der ikke kan klares af det nuværende administrationsråd. Det drejer sig her om politiske beslutninger og fordrer et politisk initiativ. Kommer det fra regeringens side, som naturligst var, eller må vi tage det op her i tinget? Meget tyder på, at årene går, uden at effektiviseringsarbejdet hæver sig virkelig op over småtingsafdelingen.

I den betænkning om effektivisering af statsadministrationen, som blev afgivet i 1965, hedder det i konklusionen — jeg tillader mig et enkelt, ganske kort citat —:

„Det er en nærliggende slutning, at bestræbelserne for at forenkle og effektivisere statsadministrationen ikke har holdt mål med udviklingen.“

Kan ministeren afvise, at denne karakteristik stadig er berettiget? I alt fald gør statsrevisorerne det ikke. I den beretning om forvaltningsøkonomiske konsekvenser, de afgav for få dage siden, fastslår de det ønskelige i, at reorganiseringer og rationaliseringer foretages i overensstemmelse med forud fastlagte generelle principper, og man tilføjer med nænsomt ordvalg, at dette synes i øjeblikket i mindre grad at være